ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAŢILOR

L E G E

pentru prevenirea și combaterea femicidului și a violențelor care îl preced, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Camera Deputaţilor adoptă prezentul proiect de lege.

Art. 1. – Dispoziții generale

(1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind prevenirea și combaterea femicidului, stabilind obiectivele, principiile și măsurile necesare pentru protejarea vieții, integrității și demnității femeilor, precum și pentru asigurarea unei abordări unitare la nivel național, în concordanță cu standardele și instrumentele internaționale în materie.

(2) Prezenta lege se întemeiază pe principiile respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, protecției vieții și integrității fizice și psihice a femeilor, prevenirii și combaterii oricărei forme de violență împotriva femeilor, intervenției prompte și diligenței corespunzătoare a autorităților, protecției și sprijinului victimelor, abordării integrate și interdisciplinare, colectării și armonizării datelor la nivel național și internațional.

(3) În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *femicidul* este uciderea cu intenţie a unei femei, precum și moartea unei femei, survenită ca urmare a lovirilor sau vătămărilor cauzatoare de moarte ori a altor infracțiuni intenționate urmate de moartea victimei, indiferent dacă faptele sunt comise de un membru al familiei sau de o altă persoană;

b) *femicidul intim* este uciderea cu intenţie a unei femei sau săvârșirea unei infracțiuni intenționate urmate de moartea femeii, comisă de un membru de familie, care include, dar fără a se limita la aceasta, uciderea motivată de convingerea că agresorul poate exercita control şi dominaţie asupra unei femei ori dacă are ca scop împiedicarea sau reprimarea exercitării drepturilor sau libertăţilor fundamentale ale acesteia, precum şi dacă este săvârşită în numele culturii, obiceiurilor, religiei, tradiţiei sau aşa-numitei „onoare” sau cu scopul de a păstra sau de a restabili caracteristicile reputaţionale ale unei persoane, ale unei familii, ale unei comunităţi sau ale unui alt grup similar;

c) *femicidul non-intim* este uciderea cu intenţie a unei femei sau săvârșirea unei infracțiuni intenționate urmate de moartea femeii de către o altă persoană decât cea care are calitate de membru de familie, în următoarele circumstanţe:

1. făptuitorul exercită sau pretinde că este îndreptăţit să exercite control sau dominaţie asupra femeii;

2. în scopul împiedicării sau reprimării exercitării drepturilor sau libertăților fundamentale ale femeii;

3. fapta este săvârșită în numele culturii, obiceiurilor, religiei, tradiției sau așa-numitei „onoare” sau cu scopul de a păstra sau de a restabili caracteristicile reputaționale ale unei persoane, ale unei familii, ale unei comunități sau ale unui alt grup similar;

4. într-un context de exploatare sexuală, de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile astfel cum sunt prevăzute infracțiunile în Partea specială – Titlul I – Capitolul VII „Traficul și exploatarea persoanelor vulnerabile” din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, sau de trecere frauduloasă a frontierei sau în orice situație de trafic de migranți;

5. într-un context de violență sexuală;

6. în cadrul unei relații de putere inegală sau de abuz de putere din partea făptuitorului asupra victimei ori profitând de vulnerabilitatea victimei cauzată de vârstă, boală, dizabilitate fizică sau psihică, de o situație de dependență sau de orice altă cauză;

7. fapta este comisă în orice alt context, din cauza genului victimei;

d) *femicidul indirect* implică moartea unei femei ca urmare a mutilării genitale feminine sau a unor acte similare, precum şi sinuciderea unei femei ca urmare a violenței între parteneri sau într-un context familial.

(4) Există tentativă de femicid intim sau non-intim atunci când hotărârea de a acţiona potrivit dispoziţiilor alin. (3) lit. b) şi c) s-a realizat prin acte de punere în executare, însă executarea a fost întreruptă sau nu şi-a produs efectul, din cauza unor circumstanţe independente de voinţa făptuitorului.

(5) Noţiunile de „violenţă domestică", „forme ale violenţei domestice" şi de „membru de familie", prevăzute la art. 1 – 5 din prezenta lege, au înţelesul menționat în art. 4 şi 5 din Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea şi combaterea violenţei domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(6) Termenul „femei" include și fetele sub 18 ani.

(7) Aplicarea dispozițiilor prezentei legi se realizează cu respectarea principiilor legalității incriminării, proporționalității și previzibilității legii penale.

Art. 2. – Colectarea datelor

(1) În scopul cunoaşterii dimensiunii femicidului şi a riscului de femicid, al studierii cauzelor omorurilor săvârşite în cadrul violenţei domestice şi a efectelor acestora, a frecvenţei condamnărilor şi a cuantumului pedepselor, pentru creşterea eficacităţii măsurilor privind prevenirea şi combaterea femicidului şi a violenţelor care îl preced, precum şi în scopul evaluării amplorii şi tendinţelor tuturor formelor de violenţă prevăzute de Convenţia Consiliului Europei privind prevenirea şi combaterea violenţei împotriva femeilor şi a violenţei domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011, ratificată prin Legea nr. 30/2016, organele de poliţie şi cele judiciare, precum şi instituțiile de medicină legală colectează datele relevante.

(2) Datele relevante colectate în scopul prevăzut la alin. (1) cuprind informații privind sesizările referitoare la săvârșirea actelor de violență domestică şi tipurile de intervenţie realizate, ordinele de protecţie provizorii, ordinele de protecţie şi ordinele europene de protecție emise şi executate, certificatele privind recunoaşterea şi executarea măsurilor de protecţie prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului

European şi al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoaşterea reciprocă a măsurilor de protecţie în materie civilă, precum şi informaţiile cu privire la toate infracţiunile corespunzătoare formelor violenţei domestice ori pentru care legea penală prevede că sunt săvârşite de către un membru de familie sau asupra unui membru de familie.

(3) Datele primare culese în fiecare cauză penală, precum și în cauzele civile având ca obiect ordinul de protecție, cuprind cel puţin vârsta şi sexul victimei şi agresorului, relaţia dintre aceştia, numărul copiilor victimei, vârsta lor şi dacă aceştia au asistat la săvârşirea violenţei asupra victimei, precum şi menţiuni standardizate despre locul, modul şi mobilul săvârșirii faptei, astfel încât să permită centralizarea şi analiza datelor conform prevederilor art. 1 alin. (3) şi (4). Prin ordin comun al ministrului justiţiei, ministrului afacerilor interne și al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie se aprobă metodologia de culegere a datelor primare şi de compatibilizare a modului de colectare a acestora de către organele de poliţie şi de către organele judiciare, astfel încât să poată fi urmărit parcursul unei cauze de la sesizare până la soluţionare, incluzând și soluţiile instanţelor de judecată.

(4) Ministerul Afacerilor Interne și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție dau publicității, anual, un raport cuprinzând datele statistice și analiza acestora privind plângerile și alte sesizări penale, trimiterile în judecată, soluţiile de netrimitere în judecată și principalele motive pe care se fundamentează acestea. Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție dă publicității, anual, un raport cuprinzând datele statistice și analiza acestora privind restituirile cauzelor la procuror și Ministerul Justiției va da publicității anual un raport privind condamnările sau alte soluții după trimiterea în judecată pentru infracțiunile de omor și omor calificat, distinct pentru fiecare element circumstanțial, precum și pentru alte infracțiuni intenționate urmate de moartea victimei săvârșite în cadrul violenței domestice sau asupra unei femei în orice alt context, inclusiv tentativele la acestea.

(5) Datele prevăzute la alin. (4) sunt culese și publicate anual și cu privire la toate infracțiunile corespunzătoare formelor violenței domestice prevăzute la art. 4 din Legea nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori pentru care legea penală prevede că sunt săvârșite de către un membru de familie sau asupra unui membru de familie.

(6) Ministerul Afacerilor Interne dă publicității anual un raport privind: sesizările referitoare la săvârșirea actelor de violență domestică, inclusiv letală, indiferent de calitatea victimei, precum și tipurile de intervenție realizate; infracțiunile de omor, omor calificat, tentativele la aceste infracțiuni, precum și orice alte infracțiuni intenționate urmate de moartea victimei săvârșite asupra unei femei, în orice alt context; ordinele de protecție provizorii și ordinele de protecție emise în cazurile de violență domestică potrivit prevederilor Legii nr. 217/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în cazurile prevăzute de Legea nr. 26/2024 privind ordinul de protecție, cu modificările și completările ulterioare, cuprinzând și ordinele de protecție, ordinele de protecție provizorii și ordinele europene de protecție nerespectate.

(7) Ministerul Justiției și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție dau publicității anual un raport privind infracțiunile de nerespectare a ordinelor de protecție provizorii, a ordinelor de protecție și a ordinelor europene de protecție, soluțiile de netrimitere în judecată în aceste cauze și principalele motive pe care se fundamentează acestea, trimiterile în judecată, precum și condamnările sau alte soluții menționate la alin. (4).

(8) Ministerul Justiției dă publicității anual un raport privind ordinele europene de protecție emise și executate și, respectiv, privind recunoașterea și executarea măsurilor de protecție prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013.

(9) Instituțiile de medicină legală colectează date dezagregate în funcţie de sex privind victimele omuciderilor, vârsta victimelor, numărul şi natura loviturilor, localizarea la nivelul corpului, locul producerii faptei, mecanismul producerii leziunilor şi obiectul vulnerant probabil şi le transmit către Consiliul Superior de Medicină Legală, care dă publicităţii anual un raport privind aceste date.

(10) Instituțiile prevăzute la alin. (4) și (6) – (8) se asigură că raportul anual conține doar date anonimizate și îl publică pe paginile lor de internet până la data de 31 martie a fiecărui an, pentru anul anterior.

(11) În scopul verificării modului în care se execută obligaţiile şi măsurile dispuse, instanţele care au emis ordin de protecţie, respectiv au emis sau recunoscut un ordin european de protecţie ori o altă măsură de protecţie prevăzută la alin. (7), ţin un registru privind executarea acestora. Toate instituţiile care au atribuţii de monitorizare a măsurilor şi obligaţiilor dispuse prin ordinul de protecţie, precum şi privind acordarea

de consiliere psihologică agresorului, internare voluntară sau nevoluntară a acestuia și plata alocaţiei de stat pentru copii transmit instanței de executare informațiile pe care le deţin din care rezultă respectarea sau încălcarea ordinelor de protecție.

Art. 3. – Informare publică și recomandări privind măsurile de prevenire a femicidului și a altor omoruri în violența domestică

(1) Institutul de Sociologie al Academiei Române, prin Observatorul Român pentru Analiza și Prevenirea Omorurilor, denumit în continuare *ORAPO*, prelucrează datele furnizate de instituțiile prevăzute la art. 2 alin. (4) și (6) – (8) și publică în fiecare an un raport privind cazurile de femicid și alte omoruri săvârșite în cadrul violenței domestice inclusiv tentativele la acestea. Acest raport include prevalența diferitelor categorii și tipuri de femicid menționate la art. 1, evoluția lor în timp și măsurile luate pentru a combate fenomenul, date relevante referitoare la victime, suspecți, istoricul violenței, relația dintre victimă și făptuitor, circumstanțele decesului, numărul copiilor victimei, vârsta lor și dacă aceștia au asistat la săvârșirea omorului, caracteristicile incidentului, situația cauzelor cu autor necunoscut și orice alte date referitoare la dinamica acestor forme de violență și cauzele lor.

(2) Raportul prevăzut la alin. (1) se publică anonimizat și conține recomandări în scopul prevenirii cazurilor de femicid prevăzute la art. 1 și a altor omoruri în cadrul violenței domestice.

(3) Pentru analiza femicidelor și a altor omoruri în cadrul violenței domestice, ORAPO prelucrează date cu caracter personal generale și specifice, inclusiv date cu caracter personal privind condamnările penale și infracțiunile. ORAPO realizează analiza post omor în cazurile de omor și tentative de omor urmate de sinuciderea autorului faptei sau de decesul acestuia înainte de a se pronunța o hotărâre definitivă cu privire la autorul omorului.

(4) În scopul realizării raportului prevăzut la alin. (1), ORAPO poate solicita date anonimizate din dosarele penale soluționate, fără acces la datele de identificare ale persoanelor implicate.

(5) Hotărârile judecătorești definitive vor fi comunicate către ORAPO în format anonimizat.

Art. 4. – Instrumente de evaluare și gestionare a riscurilor

(1) În cauzele referitoare la violența domestică și violența de orice fel împotriva femeilor, organele judiciare utilizează instrumente

specifice de evaluare și gestionare a riscurilor, care să permită prevenirea femicidelor definite la art. 1, precum și prevenirea oricărui alt tip de omor în cadrul violenței domestice.

(2) Instrumentele specifice de evaluare și gestionare a riscului prevăzute la alin.(1) se aprobă prin Hotărâre de Guvern, cu consultarea Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a ORAPO, a reprezentanților societății civile și a mediului academic și se actualizează ca urmare a recomandărilor din rapoartele anuale prevăzute la art. 3.

(3) Instrumentele de evaluare și gestionare a riscurilor prevăzute la alin.(1) sunt elaborate având în vedere cumulul și interacțiunea factorilor de vulnerabilitate care pot afecta persoanele victime ale violenței, astfel încât evaluarea riscului să reflecte situația concretă a fiecărei victime. În acest scop, se pot lua în considerare criteriile prevăzute la art. 77 din Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. – Educația pentru egalitate de gen conform Convenției de la Istanbul

(1) În scopul prevenirii fenomenului violenței împotriva femeilor, Ministerul Educației și Cercetării include în temele privind nediscriminarea din cadrul programelor școlare aferente disciplinelor din trunchiul comun, și teme privind egalitatea de gen, formele de violență împotriva femeilor, etica relațiilor non-violente în familie, în comunități și în societate.

(2) Temele prevăzute la alin. (1) se includ transversal în programele școlare din trunchiul comun în care există teme privind nediscriminarea.

(3) Dezvoltarea competențelor cadrelor didactice de a preda și integra temele privind violența de gen, egalitatea de șanse și etica relațiilor non-violente se realizează atât în cadrul formării inițiale, cât și în cadrul programelor de formare continuă. Ministerul Educației și Cercetării identifică linii de finanțare dedicate proiectelor educaționale, de formare și conștientizare publică, care să sprijine înțelegerea și aplicarea principiilor privind egalitatea de gen, prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și promovarea relațiilor bazate pe respect și non-violență.

Art. 6. – Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 66, alineatul (1^1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1^1) Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute la alin.(1) se dispune de către instanță după cum urmează:

a) pe o perioadă de la 1 la 5 ani, în cazul interzicerii exercitării drepturilor prevăzute la lit. a) – d), g) și j) – m);

b) pe o perioadă de la 1 la 10 ani, în cazul interzicerii exercitării drepturilor prevăzute la lit. e), f), h), i), n) și o).”

2.La articolul 189 alineatul (1), după litera i) se introduc trei noi litere, lit. j) – l), cu următorul cuprins:

„j) asupra unei persoane ca formă de exercitare a unui control sau dominații ca urmare a faptului că acesta se află ori s-a aflat într-o relație de căsătorie cu victima sau într-o relație asemănătoare aceleia dintre soți, indiferent de durata acesteia sau de împrejurarea că făptuitorul a locuit sau nu cu victima;

k) pentru motive legate de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală sau infecție HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de același fel;

l) împotriva unei persoane din cauza refuzului acesteia de a încheia o căsătorie sau de a convieți într-o relație asemănătoare aceleia dintre soți ori motivat de divorț, de separarea în fapt sau de ieșirea victimei din relația asemănătoare aceleia dintre soți.”

3. La articolul 191, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3^1), cu următorul cuprins:

„(3^1) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) – (3) sunt săvârșite față de o persoană cu privire la care făptuitorul exercită sau pretinde că este îndreptățit să exercite control sau dominație ca urmare a faptului că acesta se află ori s-a aflat într-o relație de căsătorie cu victima sau într-o relație asemănătoare aceleia dintre soți, indiferent de durata acesteia sau de împrejurarea că făptuitorul a locuit sau nu cu victima, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.”

4. La articolul 191, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute la alin. (1) – (3^1) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.”

5. Articolul 195 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte	Art. 195. – Dacă vreuna dintre faptele prevăzute la art. 193 alin. (1) și (2) și la art. 194 alin. (1) și (2) a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani.”

6. După articolul 195 se introduce un nou articol, art. 195^1, cu următorul cuprins:

„Fapte comise în circumstanțe agravante	(1) Dacă faptele prevăzute la art. 193 – 195 sunt săvârşite asupra unei persoane ca forme de exercitare a controlului sau dominației ca urmare a faptului că acesta se află ori s-a aflat într-o relaţie de căsătorie cu victima sau într-o relaţie asemănătoare aceleia dintre soţi, indiferent de durata acesteia sau de împrejurarea că făptuitorul a locuit sau nu cu victima,limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime. (2) Dacă faptele prevăzute la art. 188 – 191 și art. 193 – 195 sunt săvârșite de un făptuitor major în prezența unui minor, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.”

7. Articolul 199 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Violența în familie	Art. 199. – (1) Dacă faptele prevăzute la art. 188, art. 189 și art.193 – 195^1 sunt săvârșite asupra unui membru de familie,

maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime.

(2) În cazul infracțiunii prevăzute la art. 193 săvârșite asupra unui membru de familie sau în condițiile prevăzute la art. 195[1], acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu.

(3) În cazul infracțiunii prevăzute la art. 196 săvârșite asupra unui membru de familie acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu."

8. La articolul 218, alineatul (5) se abrogă.

9. La articolul 219 alin. (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Pentru fapta prevăzută la alin. (1) împăcarea înlătură răspunderea penală."

10. La articolul 224, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Acțiunea penală pentru fapta prevăzută la alin. (1) se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate."

Art. 7. – Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. După articolul 294[1] se introduce un nou articol, art. 294[2], cu următorul cuprins:

„Luarea măsurilor de ocrotire în caz de deces al unei victime ca urmare a unei fapte prevăzute de legea penală	Art. 294[2]. – (1) Când sesizarea are ca obiect o infracțiune în urma căreia victima a decedat sau este inconștientă, organul de urmărire penală verifică dacă în ocrotirea acesteia se află un minor, o persoană căreia i s-a instituit tutela sau curatela, tutela specială sau consilierea judiciară ori o persoană care, din cauza

vârstei, bolii sau altei cauze, are nevoie de ajutor și înștiințează autoritatea competentă, de îndată, în vederea luării măsurilor legale de ocrotire pentru persoana respectivă.

(2) În cazul victimei neidentificate prevederile alin. (1) se aplică de îndată după stabilirea identității acesteia.

(3) Obligația de înștiințare a autorității competente revine organului de urmărire penală și în alte cazuri în care, din pricina stării de sănătate fizică sau psihică a victimei, aceasta nu își poate îndeplini obligațiile față de persoanele prevăzute la alin. (1).

(4) Modul de îndeplinire a obligaţiei de înştiinţare a autorităţii competente, prevăzute la alin. (1) – (3), se consemnează într-un proces-verbal.”

2. La articolul 404, după alineatul (6^1) se introduce un nou alineat, alin. (6^2), cu următorul cuprins:

„(6^2) Când instanța dispune condamnarea inculpatului pentru săvârșirea unei infracțiuni cu intenția de a ucide o persoană la a cărei moștenire are vocație, în dispozitiv se constată, din oficiu, în condițiile legii civile, nedemnitatea de drept a inculpatului de a veni la moștenirea victimei infracțiunii, dacă aceasta este în interesul unei persoane lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă sau la cererea părții civile sau a persoanei vătămate.”

Art. 8. – Colectarea datelor prevăzută la art. 2 se va pune în aplicare de la data de 1 octombrie 2026.

(2) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Afacerilor Interne, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Ministerul Justiției vor aproba ordinul comun prevăzut la alin. (3) al art. 2.

(3) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se aprobă Hotărârea de Guvern prevăzuta la alin. (2) al art. 4.

Acest proiect de lege a fost adoptat de Camera Deputaţilor în şedinţa din 25 martie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituţia României, republicată.

p. PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAŢILOR

NATALIA – ELENA INTOTERO